

ЗМІСТ ОРГАНІЗАЦІЇ ЗДОРОВ'ЯЗБЕРЕЖУВАЛЬНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У СІЛЬСЬКІЙ ШКОЛІ

Мазур В.М.

Полтавський національний педагогічний університет імені В.Г. Короленка

Стрімке погіршення стану здоров'я підрастаючого покоління в останні роки стає загрозою для прогресивного розвитку країни. Сучасна школа шукає шляхи організації освітнього процесу, що має на меті збереження та зміцнення здоров'я кожної дитини. І хоча освітня функція школи, як і раніше, залишається провідним аспектом її діяльності, реалії сьогодення все більше підводять дослідників до необхідності враховувати вплив освітнього середовища на формування, збереження та зміцнення здоров'я шкільної молоді.

Проблемі створення навчально-виховного середовища, що сприяє збереженню та зміцненню здоров'я дітей, присвячені наукові праці М. Башмакова, Я. Берегового, Г. Спіченка, А. Цимбалару, В. Шипка, В. Ковалько, М. Малашенка.

Для створення ефективного здоров'язбережувального середовища в умовах сільської малокомплектної школи ми модифікували методику Н. Смірнова «Послідовність формування здоров'язбережувального середовища школи [2, с. 125]», яку теоретично обґрунтовано в курсовій роботі та маємо на меті експериментально перевірити у ході практичної частини магістерського кваліфікаційного дослідження. Ця методика складається з певних окремих так званих «кроків».

Перший крок полягає у створенні невеликої (5 — 10 осіб) ініціативної групи з тих, хто готовий до здійснення проектної діяльності з метою створення здоров'язбережувального середовища школи. Другий крок складається з підготовки та прийняття обґрунтованого рішення щодо визначення проблеми здоров'я учнів та вчителів як пріоритетної та врахування ресурсних можливостей школи (кадрові, фінансові, організаційні); розробки та прийняття проекту «Здоров'я школярів»; пошуку допоміжних ресурсів тощо. Третій крок забезпечує підвищення кваліфікації в сфері здоров'язбережувальної педагогіки; навчання одного або декількох педагогів.

Усі зазначені форми роботи та умови забезпечують створення школи зі здоров'язбережувальним освітнім середовищем — освітнього закладу, де забезпечується рівновага між адаптивними можливостями організму дитини і середовищем, що постійно змінюється.

Це педагогічна система, в якій діють методики забезпечення психолого-медико-соціального супроводу учнів на кожному віковому етапі, постійна діагностика стану здоров'я і заходи щодо формування здорового способу життя школяра, методики включення учнів у здоров'язбережувальну діяльність, способи формування особистих концепцій здоров'я, вироблення умінь, що відносяться до саморегуляції емоційних станів, самоконтролю в стресових ситуаціях [1, с. 56].

Отже, аналіз наукової та педагогічної літератури щодо стану досліджуваної проблеми, вивчення управлінсько-педагогічного досвіду у Бугаївській ЗОШ I-III ступенів Глобинської районної ради Полтавської області під час виробничої фахової (управлінсько-педагогічної та експериментальної) сприяв систематизації розуміння поняття здоров'язбережувального освітнього середовища, дав можливість узагальнити його функціонально-структурні компоненти, які забезпечать ефектив-

не управління формуванням в учнів здоров'язберезувальних компетентностей та життєствердного здоров'язберезувального образу світу, завдяки чому дитина зможе зберегти як власне здоров'я, так і здоров'я людей, які його оточують.

Література

1. Дудко С.Г. Закономірності та принципи здоров'язберезувального навчального середовища початкової школи / С.Г. Дудко // Проблеми сучасної педагогічної освіти: Педагогіка і психологія : зб. статей. — Ялта, 2014. — Вип. 43, ч. 1. — С. 52–57.
2. Нагавкина Л. С. Валеологические основы педагогической деятельности : учебно–методическое пособие / Л.С. Нагавкина, Л. Г. Татарникова — СПб. : КАРО, 2005. — 272 с.

СТВОРЕННЯ СПРИЯТЛИВОГО ПСИХОЛОГІЧНОГО КЛІМАТУ В ПЕДАГОГІЧНОМУ КОЛЕКТИВІ ЯК АСПЕКТ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ

*Мешко Г.М., Парій І.В.
Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира
Гнатюка*

Однією з важливих проблем сучасної системи освіти є підвищення ефективності роботи загальноосвітніх навчальних закладів. Успіх діяльності освітньої установи значною мірою залежить від психологічного клімату в ній. Сприятливий психологічний клімат у педагогічному колективі забезпечує високу працездатність, належний стан професійного здоров'я і психологічного самопочуття його членів, взаємну підтримку в досягненні цілей, згуртованість колективу. А це, відповідно, сприяє забезпеченню високої ефективності діяльності загальноосвітнього навчального закладу. Тому створення сприятливого психологічного клімату в педагогічному колективі є важливим завданням керівника для досягнення успішності функціонування навчального закладу.

Психологічний клімат є об'єктом дослідження багатьох науковців. Вивченню цього психологічного феномена в трудових ,колективах присвячені дисертації Ф.Джафарова, , Т.Загрузіної, О.Засурцевої, Л.Зоріна, Б.Махмудова, Г.Скомаровського, та ін. Результати дослідження проблеми психологічного клімату в педагогічному колективі представлені в працях Н.Анікеєвої, Н.Коломінського, Л.Карамушки, О.Проскури, Р.Шакурова. Окремі аспекти цього соціально-психологічного феномена вивчали М.Балашов, П.Бісіркін, Є.Єрмолаєв, Г.Карпов, О.Мешко, І.Сингаївська, Ю.Сировецький, Л.Шубіна та ін. Проблема психологічного клімату в загальноосвітньому навчальному закладі вивчена недостатньо, зокрема недостатньо досліджено психологічний клімат як вагомий важель управління педагогічним колективом, його цілеспрямоване формування та педагогічне управління.

Мета дослідження полягає у визначенні сутності психологічного клімату, чинників, які на нього впливають, і шляхів його створення в контексті діяльності керівника загальноосвітнього навчального закладу.

Педагогічний колектив загальноосвітнього навчального закладу відрізняється від інших колективів цілями й умовами діяльності, структу-